

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI**

ANDIJON VILOYATI PEDAGOGIK MAHORAT MARKAZI

**“ZAMONAVIY TA'LIM PARADIGMALARI: TA'LIM
SAMARADORLIGINI OSHIRUVCHI VOSITA
SIFATIDA”**

**XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA
MATERIALLARI TO'PLAMI**

ANDIJON-2025

**ZAMONAVIY TA'LIM PARADIGMALARI:
TA'LIM SAMARADORLIGINI OSHIRUVCHI VOSITA SIFATIDA**
2025-yil 23-oktabr

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI
ANDIJON VILOYATI PEDAGOGIK MAHORAT MARKAZI**

**“ZAMONAVIY TA'LIM PARADIGMALARI: TA'LIM
SAMARADORLIGINI OSHIRUVCHI VOSITA SIFATIDA”
XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA MATERIALLARI**
2025-yil 23-oktabr

**“СОВРЕМЕННЫЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ ПАРАДИГМЫ:
КАК СРЕДСТВО ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ
ОБРАЗОВАНИЯ”
МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ**
23 октября 2025 года

**“MODERN EDUCATIONAL PARADIGMS: AS A MEANS OF
IMPROVING EDUCATIONAL EFFECTIVENESS”
MATERIALS OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**
October 23, 2025

**ZAMONAVIY TA'LIM PARADIGMALARI:
TA'LIM SAMARADORLIGINI OSHIRUVCHI VOSITA SIFATIDA**
2025-yil 23-oktabr

Zamonaviy ta'lim paradigmalari: ta'lim samaradorligini oshiruvchi vosita sifatida. Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari. Andijon viloyati Pedagogik mahorat markazi.

Ushbu konferensiya to'plamida Andijon viloyati Pedagogik mahorat markazi tomonidan tashkil etilgan – "Zamonaviy ta'lim paradigmalari: ta'lim samaradorligini oshiruvchi vosita sifatida" mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjumaniga kelib tushgan tezis va maqolalar o'rin olgan. Ushbu xalqaro ilmiy-amaliy anjuman Andijon viloyati Pedagogik mahorat markazi tashabbusi bilan tashkil etilgan bo'lib, "Zamonaviy ta'lim paradigmalari: ta'lim samaradorligini oshiruvchi vosita sifatida" mavzusiga bag'ishlanadi. Mazkur anjuman doirasida zamonaviy ta'lim tizimini takomillashtirish, ilg'or xorijiy va milliy tajribalarni tahlil qilish, ta'lim samaradorligini oshirishning innovatsion yondashuvlarini muhokama etish, pedagoglarni kasbiy mahoratini oshirish masalalariga alohida e'tibor qaratiladi. Shuningdek, anjumanda raqamli texnologiyalarni ta'lim jarayoniga samarali tatbiq etish, ta'lim sifatini baholashning xalqaro standartlarini joriy etish, sun'iy intellektning ta'limdagi o'rni va ahamiyatini kuchaytirish, ta'lim bosqichlari o'rtasidagi uzviylikni ta'minlash hamda masofaviy ta'lim tizimini oid xorijiy tajribalar bo'yicha to'plangan materiallar joy olgan.

Ilmiy-amaliy konferensiya materiallaridan oliy ta'lim muassasalari professor-o'qituvchilari, umumta'lim maktab o'qituvchilari, barcha tadqiqotchilar foydalanishlari mumkin.

Mas'ul muharrir: markaz direktori T.T.Turg'unov

Tahrir hay'ati: fanlarni rivojlantirish bo'limi boshlig'i, professor M.Abdullayeva; Pedagogika va psixologiya, ta'lim texnologiyalari kafedrası mudiri, pedagogika fanlari bo'yicha PhD, dotsent Q.Azizova; Maktabgacha, boshlang'ich va maxsus ta'lim metodikalari kafedrası mudiri, pedagogika fanlari bo'yicha PhD, N.Karimova; Aniq va tabiiy fanlar metodikasi kafedrası dotsenti, M.Kuychiyeva; katta o'qituvchilar: R.Latibjonov, N.Norova, M.Soliyev, J.Xudoyberdiyeva, I.Xasanova

Taqrizchilar: M.Kuychiyeva – AVPMM Aniq va tabiiy fanlar metodikasi kafedrası mudiri, pedagogika fanlari bo'yicha PhD, dotsent.
M.X.Dumarov – Andijon davlat universiteti p.f.b.f.d. (PhD), dotsent

Andijon viloyati Pedagogik mahorat markazi Ilmiy-metodik kengashining 2025-yil _-dagi o'tkazilgan _-sonli yig'ilishining qarori bilan nashrga tavsiya etilgan.

To'plamdan o'rin olgan maqolalarning saviyasi, sifati va ilmiy dalillarning haqqoniyligi hamda mazmuni uchun mualliflar mas'uldir.

AVPMM, 2025

5.O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarori, Umumiy o'rta va o'rta maxsus ta'limning davlat ta'lim standartlarini tasdiqlash to'g'risida.06.04.2017 yildagi 187-son.lex.uz

6.Xodjaye B.X. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. Darslik. - T.: «Sano-standart» nashriyoti, 2017-yil, 416 bet.

7.Azizxo'jayev N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. O'quv qo'llanma – T.: “O'zbekiston yozuvchilar uyushmasi Adabiyot jamg'armasi” nashriyoti. 2006-yil,

7. Huquqiy fanlarini o'qitish jarayonida talabalarni guruhlariga ajratib olishda yangi usullar. Science and education in agriculture. Ilmiy jurnal.2-son.2025-yil

1991–2025 YILLARDA O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA IJTIMOIIY FANLAR TEXNOLOGIK TARAQQIYOTI: BOSQICHLAR, MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR

Axmadjonova Dilnoza Azamjonovna

Andijon viloyati Pedagogik mahorat markazi

ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasi o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada O'zbekiston mustaqillikka erishganidan so'ng ijtimoiy fanlarning rivojlanish bosqichlari, asosiy yo'nalishlari, mavjud muammolar hamda istiqboldagi imkoniyatlar ilmiy tahlil qilinadi. Shuningdek, Prezident Sh.M. Mirziyoyev boshchiligida olib borilayotgan islohotlarning ijtimoiy fanlarga ta'siri ham yoritib beriladi.

Kalit so'zlar: ijtimoiy fanlar, mustaqillik, taraqqiyot, islohot, ilmiy muassasa, gumanitar fanlar, metodologiya.

Аннотация: В статье представлен научный анализ этапов развития общественных наук после обретения Узбекистаном независимости, основных направлений, существующих проблем и будущих возможностей. Также освещается влияние реформ, проведенных под руководством Президента Ш.М. Мирзиёева, на общественные науки.

Ключевые слова: общественные науки, независимость, развитие, реформа, научный институт, гуманитарные науки, методология..

Abstract: This article provides a scientific analysis of the stages of development of social sciences after Uzbekistan gained independence, main directions, existing problems and future opportunities. It also highlights the impact of the reforms carried out under the leadership of President Sh.M. Mirziyoyev on social sciences.

Keywords: social sciences, independence, development, reform, scientific institution, humanities, methodology.

O'zbekiston Respublikasining 1991-yilda mustaqillikka erishishi bilan mamlakatda siyosiy, iqtisodiy va ijtimoiy sohalar bilan bir qatorda ilm-fan, xususan, ijtimoiy fanlar rivojlanishining yangi bosqichi boshlandi. Ushbu fanlar milliy g'oyani shakllantirish, jamiyat ongini yangilash va davlat mustaqilligini mustahkamlashda muhim rol o'ynadi.

Biz bugun glaballashuv va texnika asrida yashab kelmoqdamiz. Har kuni har sohada ko'plab yangiliklar va yutuqlar dunyoga kelmoqdalar. O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishganidan so'ng har sohada ulkan o'zgarishlar yuz bera boshladi. Xususan ijtimoiy fanlar taraqqiyotida ham. Ijtimoiy fanlar fan tizimidagi jamiyat hotida eng asosiy fanlardan biri hisoblanadi. Chunki ijtimoiy fanlar jamiyatda ijtimoiy dunyoqarashni shakllantirish, insonni jamiyatda xususan, davlatda bo'layotgan o'zgarishlariga munosabatini shakllantirish, o'zining kim ekanligini, tarixini bilish, dunyoqarashini shakllantirish, madaniyatini rivojlantirish, umuman olganda insonni inson sifatida shakllanishi uchun muhim ahamiyatga ega ekanligini ko'rishimiz mumkin. Globallashuv jarayonlari kun sayin murakkablashib borayotgan, nafaqat oddiy insonlar, hatto ziyoli deb atalmishlarning ham ko'pchilik qismi voqealarning asl maqsad-mazmunini anglashga qiynalayotgan bugungi kunda ijtimoiy fanlarning dolzarbligi ayniqsa ortib bormoqda. Biz ijtimoiy fanlarni rivojlanish bosqichlarini bir qancha bosqichlarga bo'lishimiz mumkin:

Ijtimoiy fanlar taraqqiyotining bosqichlari:

- 1991–2000 yillar: Mustaqillik davrining dastlabki yillarida ijtimoiy fanlarning asosiy e'tibori milliy tarixni qayta yozish, milliy qadriyatlarni tiklash va istiqlol mafkurasini shakllantirishga qaratildi.

- 2001–2016 yillar: Bu davrda fanlar salohiyatini mustahkamlashga qaratilgan qonunchilik asoslari yaratildi, akademik izlanishlar ko'paydi, ammo amaliyot bilan uzviy bog'liqlik zaif bo'lib qoldi.

- 2017–2025 yillar: Shavkat Mirziyoyev boshchiligida boshlangan islohotlar ijtimoiy fanlar rivojiga yangicha turtki berdi. Yangi ilmiy markazlar, grantlar tizimi, xalqaro hamkorlik kuchaydi.

2016-yil davlat hukumati tepasiga kelgan Prezident Sh.M.Mirziyoyeva ham ijtimoiy fanlar rivojiga alohida e'tibor qaratdilar. "Yangi O'zbekiston strategiyasi" asarida ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarbligi haqida alohida ta'kidlab, ijtimoiy-gumanitar fanlarning jamiyatdagi o'rni va ahamiyati haqida fikrlar bildirilgan.

2021-yil 20-yanvarda Shavkat Miromonovich Mirziyoyev ijtimoiy fanlar holatini tanqidiy tahlil qilib, ularni tubdan isloh qilish zarurligini ta'kidladi. "Milliy

ma'naviyatimizni rivojlantirish, uni xalqimiz, ayniqsa, yoshlarimiz hayotiga singdirishda ijtimoiy-gumanitar fanlarning ahamiyati juda katta. Afsus, bu fanlar rivoji zamondan ortda qolmoqda. Xususan, biz uchun nihoyatda dolzarb bo'lgan tarix fani ham bundan mustasno emas. Tarixga oid ilmiy tadqiqot ishlari asosan bayonchilik, publitsistik usulda olib borilmoqda. Natijada, olis va yaqin o'tmishimizdagi ko'pgina voqealar mohiyati, ularni yuzaga keltirgan omillar va tarixiy qonuniyatlar ochilmasdan qolmoqda. Bir haqiqatni barchamiz chuqur anglab olishimiz zarur: milliy tarixni milliy ruh bilan yaratish kerak. Aks holda, uning tarbiyaviy ta'siri bo'lmaydi. Biz yoshlarimizni tarixdan saboq olish, xulosa chiqarishga o'rgatishimiz, ularni tarix ilmi, tarixiy tafakkur bilan qurollantirishimiz zarur. Buning uchun, avvalo, O'zbekistonda tarix fanini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini ishlab chiqishimiz vaqti-soati keldi, deb o'ylayman. Tarix institutini bu fanni rivojlantirish bo'yicha tayanch ilmiy muassasa etib belgilash kerak", — degan edi Prezident. [2.3-b.]

Prezidentning PQ-2789-sonli O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi faoliyatini takomillashtirish (2017-yil 17-fevral) qaroriga muvofiq, Fanlar akademiyasi faoliyati, ilmiy-tadqiqot ishlarini tashkil etish, boshqarish va moliyalashtirishni yanada takomillashtirish chora-tadbirlari belgilandi va yosh olimlarni qo'llab-quvvatlash va xalqaro loyihalarga jalb qilish tizimi yo'lga qo'yildi.

Xozirgi kundagi bunday islohotlarning olib borilishiga qaramay ijtimoiy fanlar oldidagi va ularni o'rganishda yetarlicha muammolar bor.

- Ilmiy izlanishlarning amaliyot bilan yetarlicha bog'lanmaganligi. Bunda Ilmiy izlanishlar faqatgina nazariya bilan cheklanib qolmoqda. Ijtimoiy fanlarda tadqiqot va amaliy izlanish olib borishdagi cheklovlar bunga to'siq bo'lib kelmoqda.
- Yoshlarda ilmga qiziqishning pastligi. Kiber hujumning kuchayib borishi, yoshlarni aksariyati internet tarmoqlaridan oqilona foydalana olmasliklari, badiiy adabiyotga bo'lgan qiziqishning keskin tushib ketganligi ijtimoiy fan rivojini sekinlashtirmoqda.
- Ilmiy asarlarning xalqaro miqyosda e'tirof etilmasligi.

Ijtimoiy fanlarni rivojlanish istiqbollari sifatida quyidagilarni keltirish mumkin:

- Raqamli texnologiyalar asosida yangi metodlar va platformalarning joriy etilishi;
- Ijtimoiy fanlar asosida davlat siyosatini shakllantirish va monitoring qilish tizimining kuchaytirilishi. Buning natijasida aholining davlat boshqaruviga qiziqishi ortadi va xuquqiy ongi rivojlanishiga xizmat qiladi.
- Ilmiy-tadqiqot institutlarining xalqaro maydondagi nufuzi oshirilishi.

Ijtimoiy fanlar har bir inson hayotiga muhim ta'sir ko'rsatadi. Xoh u siyosatchi yoki davlat arbobi bo'lsin, xoh u oddiy inson bo'lsin jamiyat uchun javobgar va muhimdir. Shuning uchun ham ijtimoiy fanlar ayniqsa hozirgi shiddat bilan rivojlanayotgan dunyoda

juda muhimdir. Globallashuv davrida yoshlarni ma'naviy tahdidlardan himoya qilish-axloqiy tarbiyaning vazifasini o'tamoqda.

1991–2025 yillar oralig'ida O'zbekistonda ijtimoiy fanlar sezilarli darajada rivojlandi. Mustaqillikdan keyingi milliy uyg'onish, global integratsiya jarayonlari va zamonaviy islohotlar ushbu fanlarning davlat va jamiyat hayotidagi ahamiyatini oshirdi. Kelgusida bu yo'nalishdagi ilmiy tadqiqotlarning sifat va miqdor jihatdan yanada oshirilishi dolzarb vazifa bo'lib qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. "O'zbekiston Respublikasining ta'lim to'g'risida" gi qonuni 2020-yil 23-sentabr, O'RQ-637-son. Toshkent shahri.lex.uz
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi PF-4947-son farmoni. – T.:2017 yil, 7 fevral.
3. <https://daryo.uz/2021/01/20/shavkat-mirziyoyev-ijtimoiy-gumanitar-fanlar-rivoji-zamondan-ortda-qolmoqda>
3. <https://lex.uz/docs/-3251707>
4. https://www.wikiwand.com/uz/Ijtimoiy_fanlar

**THE CONCEPTUAL FOUNDATIONS OF TEACHING ENGINEERING
GRAPHICS IN HIGHER EDUCATION**

*Nabiyeva Xatirakhon
Senior Teacher, Andijan Regional
Pedagogical Mastery Center*

Abstract. This article analyzes the conceptual foundations of teaching engineering graphics in higher education institutions. Engineering graphics plays a crucial role in the field of engineering and is of great importance in developing the necessary skills for students' professional training. The article examines the main concepts, methodological approaches, modern technologies, and effective ways of organizing the educational process used in teaching engineering graphics.

Keywords: Engineering graphics, higher education, educational concept, practical skills, CAD software, teaching methodology, technical drawing, modern technologies, teaching methods, educational process, engineering education.

Annotatsiya: Ushbu maqolada oliy ta'lim muassasalarida muhandislik grafikasi fanini o'qitishning kontseptual asoslari tahlil qilinadi. Muhandislik grafikasi texnik fanlar tizimida muhim o'rin egallab, talabalar fazoviy tafakkuri, texnik chizmachilik ko'nikmalari va kompyuterda loyihalash (CAD) dasturlari bilan ishlash malakasini

187	Mirazimova Muxabbat Normatovna Maktangacha ta'lim tashkilotlarida mashg'ulotlarni innovatsion texnologiyalar orqali qiziqarli tashkil qilish usullari	870
188	Xalimova Mashraboy Vahidovna, Kozimov Sayfulloh Maxammadjon o'g'li Innovatsion pedagogik texnologiyalar orqali o'quvchilarda ijodiy fikrlashni shakllantirishning psixologik mexanizmlari	874
189	Saydaliyev Ismoiljon Nurmamatovich, Rustamova Nigora Ixtiyorovna Avtomobillarning elektr tizimlari fanini integratsiyalashgan raqamli-amaliy yondashuv asosida takomillashtirish metodikasi	879
190	Masharipova Umida Abduvohidovna, Arzikulova Charos Ulug'bek qizi Bolalar adabiyoti namunalari asosida ijodiy yozuv ko'nikmalarini shakllantirish	882
191	Azizova Zulfizar Fazilovna Ilk yoshdagi bolalar kognitiv rivojlanishi metodikasi	885
192	Masharipova Xadicha Javlon qizi Gazlama materialshunosligi darslarida elektron didaktik vositalar va axborot kompyuter texnologiyalarni qo'llashning metodik asoslari	888
193	Matyoqubov Xamidjon Rozzaqovich, Sotimova Farog'at Safarboy qizi Ta'lim jarayonida elektron didaktik vositalar va axborot kompyuter texnologiyalarini qo'llashning samaradorligi	893
194	Abduraimov Sherali No'monjonovich Jamoada ishlash kompetensiyalarini rivojlantirishda innovatsion texnologiyalarning o'rni	897
195	Axmadjonova Dilnoza Azamjonovna 1991–2025 yillarda o'zbekiston respublikasida ijtimoiy fanlar texnologik taraqqiyoti: bosqichlar, muammolar va istiqbollar	901
196	Nabiyeva Xatirakhon The conceptual foundations of teaching engineering graphics in higher education	904
197	Abdumajitova Sayyohat Abduqosimovna Yangi innovatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalanib maktabga tayyorlov yoshdagi bolalarga xorijiy tillarni o'rgatish	909
198	Kuychiyeva Mo'jizaxon Abdumannobovna, Kuychiyeva Zarnigorxon Abdumannobovna	914

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI
ANDIJON VILOYATI PEDAGOGIK MAHORAT MARKAZI**

**“ZAMONAVIY TA'LIM PARADIGMALARI:
TA'LIM SAMARADORLIGINI OSHIRUVCHI VOSITA SIFATIDA”**
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyadagi ishtiroki uchun

AXMADJONOVA DILNOZA AZAMJONOVNA
SERTIFIKAT

bilan taqdirlanadi

Direktor:

T.T. Turg'unov

2025-yil 23-oktabr